

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/219/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611209592
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4611209592.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Harbutu a členov senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: HOME CREDIT Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporcovi: V. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XXX, o zaplatenie sumy 1.458,84 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 18. 06. 2012 č. k. 5C/102/2012-41, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.007,16 eura s 8,76 % úrokom z omeškania ročne od 08. 08. 2009 do zaplatenia, ktorú mu povolil splácať v splátkach po 100 eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc mesiacom júl 2012, pod následkom straty výhody splátok. Vo zvyšku návrh zamietol. Odporcovi uložil v súlade s § 142 ods. 2 OSP zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 60,42 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že účastníci konania uzatvorili dňa 15. 12. 2006 úverovú zmluvu č. 3612240551, ktorá je zároveň zmluvou o poskytnutí úveru s úverovým rámcom vo výške 1.493,73 eura, na základe čoho bol odporcovi poskytnutý úver na uspokojovanie finančných potrieb a odporca bol oprávnený čerpať úver prostredníctvom úverovej karty. V úverovej zmluve sa dohodli, že v prípade oneskorenia s úhradami splátok úveru dlhšími než 7 dní je odporca povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,08 % z dlžnej čiastky za každý začatý deň oneskorenia, jednorazovú zmluvnú pokutu vo výške 8 % z čiastky, s úhradou ktorej je odporca v oneskorení. Odporca nesplácal úver podľa dohodnutých podmienok, preto mu navrhovateľ dňa 23. 07. 2009 zaslal výzvu k splneniu celého dlhu vo výške 1645,78 eura. Odporca po zosplatnení zaplatil len sumu 186,94 eura, pričom k podaniu žaloby dlhoval z istiny sumu 1.007,16 eura, zmluvný úrok 339,59 eura, poplatok za výber z bankomatu 45,81 eura, zmluvnú pokutu vo výške 34,95 eura, sankčný úrok 10,45 eura a mesačný poplatok za vedenie účtu vo výške 20,89 eura. Súd prvého stupňa konštatoval, že navrhovateľ uplatňuje nárok na základe právneho vzťahu podľa zákona č. 258/2001 Z. z. na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa v zmysle ust. § 23a ods. 1, 2 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení zák. č. 616/2004 Z. z. hľadí ako na spotrebiteľskú zmluvu podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uzavretím individuálne špecifikovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere dňa 15. 12. 2006 navrhovateľ vnútil odporcovi aj iný úkon, než ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Odporca súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj tú časť predtlaču listiny, ktorá sa týkala absolútne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Ak chcel odporca získať úver na zakúpenie tovaru, čo bolo primárne jeho pohnútkou vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom, nemal na výber a musel podpísať aj predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. V

tomto prípade sa dá usudzovať na nedostatok vôle konajúcej osoby -odporcu- ako spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom. Keďže časť zmluvy - návrhu o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa netýka poskytnutia revolvingového úveru (úverového rámca), spotrebiteľ nemal vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s ďalšou časťou týkajúcou sa úverového rámca - revolvingového úveru a úverovej karty. Súd prvého stupňa takýto právny úkon hodnotil ako neplatný s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Postup navrhovateľa kvalifikoval aj ako nekalú praktiku, ktorá v zmysle Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ako aj z ust. § 52 a nasl. OZ nemôže používať právnu ochranu. Z úverovej zmluvy zo dňa 15. 12. 2006 nevyplýva nič iné ako to, že odporcovi vzniká právo na poskytnutie revolvingového úveru prostredníctvom kreditnej karty s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami, čiže na žiadosť zákazníka sa môžu iba v budúcnosti zmluvné strany dohodnúť o prípadnom takomto úvere. Zmluva o revolvingovom úvere bola dohodnutá bez osobitnej písomnej zmluvy, bez individualizácie v zmysle § 4 ods. 2, 3 zák. č. 258/2001 Z. z., ktorý by obsahoval dohodu strán o výške úveru, výške úroku z úveru, o výške úroku z omeškania, zmluvnej pokuty a ďalších, nebola dodržaná predpísaná písomná forma, ktorú požaduje cit. ustanovenie, a preto zmluva o revolvingovom úvere, na ktorú navrhovateľ poukazuje, je neplatná. Uzavrel, že navrhovateľ získal bezdôvodné obohatenie v zmysle § 451 ods. 1 OZ vo výške poskytnutého plnenia v sume 1.007,16 eura, ktorú navrhovateľovi priznal. Priznal mu podľa § 517 ods. 1, 2 OZ v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. aj úrok z omeškania vo výške 8,76 % ročne odo dňa nasledujúceho po uplynutí 15-dňa po doručení výzvy na plnenie. Vo zvyšku uplatneného nároku (do sumy 1.458,84 eura s príslušenstvom) návrh zamietol s odôvodnením, že priznanie žalobou uplatneného nároku právnym titulom bezdôvodného obohatenia, keďže navrhovateľ nepreukázal, že s odporcom uzatvoril aj zmluvu o revolvingovom úvere v písomnej forme, nepriznáva navrhovateľovi právo požadovať od odporcu zmluvný úrok vo výške 339,59 eura, poplatok za výber z bankomatu 45,81 eura, zmluvnú pokutu vo výške 34,95 eura, sankčný úrok vo výške 10,45 eura a mesačný poplatok za vedenie účtu vo výške 20,89 eura, ktoré návrhy ako nedôvodné zamietol. Odporcovi povolil splácať priznanú istinu v splátkach podľa § 160 ods. 1 OSP s ohľadom na jeho majetkové a sociálne pomery.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ do zamietajúcej časti, domáhajúc sa ním zmeny a vyhovenia návrhu v celom rozsahu. Nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že zmluvou o spotrebiteľskom úvere vopred vnútil odporcovi aj iný úkon než ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu a že odporca nemal vôľu vstúpiť do iného zmluvného vzťahu. Zmluva o revolvingovom úvere nadobúda platnosť podpisom úverovej zmluvy, avšak má odloženú účinnosť na budúcnosť uskutočnením aktivácie karty. Uzatvorením revolvingovej zmluvy tak priamo práva a povinnosti odporcovi nevznikli, nakoľko k účinnosti zmluvy prichádza aktívaním karty, teda priamym a zamýšľaným úkonom odporcu. V okamihu uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere nevznikla odporcovi žiadna povinnosť, táto mu vznikla až okamihom účinnosti zmluvy v dôsledku aktivovania karty. Tým, že vykonal prejav vôle smerujúci k aktivovaniu karty a začal čerpať úver, mal evidentný záujem na tom, aby platná revolvingová zmluva sa stala aj účinnou. V čase podpisu zmluvy bol plne spôsobilý na právne úkony, zmluvu podpísal dobrovoľne, nikto ho k podpisu nenútil, čo znamená, že si plne uvedomoval dôsledky svojho záväzku a právny úkon uzatvorenia zmluvy nemôže mať za následok neplatnosť právneho úkonu s poukazom na § 37 ods. 1 OZ, keď navyše aj text zmluvy bol písaný dostatočne veľkými písmenami na to, aby ich mohol odporca vidieť a tieto si prečítať. Zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená písomne, t. j. v súlade so zákonom, a preto nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa o jej neplatnosti z dôvodu, že nemá osobitnú písomnú formu. Ochrana spotrebiteľa by mala byť len výnimkou zo všeobecnej zásady zmluvnej slobody a mala by sa vykladať reštriktívne. Aj ochrana spotrebiteľa má svoje hranice a nie je ju možné posudzovať ako obranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že s navrhovateľom uzatvoril zmluvu za účelom poskytnutia úveru na nákup tovaru a spolu s ňou nevedomky uzavrel aj zmluvu o revolvingovom úvere, ktorá bola koncipovaná právnickou terminológiou pre bežného človeka nezrozumiteľnou. Ak by nebol podpísal aj zmluvu o revolvingovom úvere, nebol by dostal úver, o ktorý mal záujem. Mal záujem len o úver na jednu konkrétnu vec. Keď mu prišla domov karta, bol prekvapený, najskôr si myslel, že je to prejav vďačnosti za splácanie dohodnutého úveru na nákup tovaru. Nakoniec sa s manželkou rozhodli skúsiť využiť úver poskytnutý na karte. Po prechode meny na euro mu neprišiel žiaden šek na zaplatenie splátok, čo bol dohodnutý spôsob splácania úveru, ani výzva na úhradu a nevedel, v akej sume má úver splácať. Vo februári 2010 vyplatil

šek na sumu 186,94 eura, na zaplatenie predchádzajúcich alebo ďalších splátok nebol nikým vyzvaný. Nevedel si prerátať úver v eurách. Navrhovateľ mu mal poslať nový splátkový kalendár, čo neurobil.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a pri súčasnom verejnom vyhlásení rozsudku za splnenia podmienok uvedených v § 214 ods. 3 v spojení s § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa v napadnutej zamietajúcej časti nie je dôvodné.

V tomto konaní sa navrhovateľ svojím návrhom, doručeným súdu prvého stupňa dňa 24. 11. 2011, domáhal voči odporcovi zaplatenia sumu 1.458,84 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,76 % ročne a náhrady trov konania. Pohľadávka navrhovateľa predstavuje nezaplatenú istinu vo výške 1.007,16 eura, zmluvný úrok vo výške 339,59 eura, poplatok za výber z bankomatu vo výške 45,81 eura, zmluvnú pokutu vo výške 34,95 eura, sankčný úrok vo výške 10,45 eura, mesačný poplatok za vedenie účtu vo výške 20,89 eura, úrok z omeškania 0,024 % denne zo sumy 1.007,16 eura od 08. 08. 2009 do zaplatenia z titulu poskytnutého úveru zo dňa 15. 12. 2006 a zmluvy o revolvingovom úvere. Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vyhovel návrhu v časti istiny, v sume 1.007,16 eura s 8,76 % úrokom z omeškania od 08. 08. 2009 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Prisudzujúcu časť rozhodnutia žiaden z účastníkov konania nenapadol, preto v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť a predmetom odvolacieho konania zostala navrhovateľom odvolaním napadnutá zamietajúca časť výroku rozsudku a na ňu nadväzujúci výrok o náhrade trov konania.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31. 12. 2007, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31. 12. 2007, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31. 12. 2007, pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4. Na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

V danom prípade niet sporu o tom, že dňa 15. 12. 2006 uzatvorili účastníci konania zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 5970,-Sk za účelom financovania tovaru - mechanické zabezpečenie, v predajnej cene 6970,-Sk. Bolo preto dôvodné na ňu aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zákon. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu, tak ako to správne učinil i súd prvého stupňa. Tento aj v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, na základe ktorého správne zistil skutkový stav veci a túto i správne právne posúdil. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia využívajúc postup podľa § 219 ods. 2 OSP, sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti, tieto si osvojil, a preto ich duplicitne opakovať nebude.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd zvyrazňuje, že ust. § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyžaduje pre platnosť zmluvy spotrebiteľskom úvere písomnú formu. V danom prípade si navrhovateľ uplatňoval svoju pohľadávku na základe zmluvy označenej ako úverová zmluva (návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy), obsahom ktorej bol záväzok navrhovateľa

poskytnúť odporcovi úver na nákup tovaru vo výške 5.970,-Sk a obsahom záväzku odporcu bola povinnosť poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 4 mesačných splátkach po 1.684,-Sk splatných k 15. dňu v mesiaci počnúc dňom 15. 02. 2007. Konečná výška úveru bola 6.736,-Sk. V dolnej časti úverovej zmluvy veľmi drobným písmom je uvedené, že klient a spoločnosť navrhovateľa podpisom tejto úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v Hlave 8, 9, 10, 11 a 13 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s.. V Hlave 8 zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru sa dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I, na základe ktorej vzniká klientovi (odporcovi) právo na poskytnutie revolvingového úveru, ktorý je oprávnený čerpať opakovane prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v úverových podmienkach. Úverový rámec si dohodli vo výške 15.000,-Sk s tým, že klient sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky. Výzvou zo dňa 23. 07. 2009 vyzval navrhovateľ odporcu na zaplatenie dlhu 1.645,78 eura z úverovej zmluvy, ktorou bol poskytnutý úverový rámec 1.493,73 eura. Z uvedeného vyplýva, že účastníci konania uzatvorili dňa 15. 12. 2006 jednak zmluvu o úvere individuálne špecifikovanú, pokiaľ ide o poskytnutú výšku úveru v celkovej sume 6.736,-Sk, súčasťou ktorej bolo aj uzatvorenie zmluvy o poskytnutie revolvingového úveru I prostredníctvom Úverovej karty za podmienok stanovených v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Hlava 9, 10, 11 a 12. Táto zmluva tvoriaca súčasť zmluvy o úvere je predtlačená a pripravená pre všetkých spotrebiteľov obdobných zmlúv bez možnosti úpravy textu, t. j. bez možnosti ovplyvniť jej obsah. Odporca súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj pod súčasť predtlaču listiny, ktorá sa týka iného právneho vzťahu a to na poskytnutie revolvingového úveru s rámcom 15.000,-Sk, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti, pretože jeho poskytnutie bude závisieť od toho, či si bude odporca riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere a platných právnych predpisov. Podpisom zmluvy o úvere dňa 15. 12. 2006 nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu vyplývajúceho z revolvingového úveru, pričom vzájomné práva aj povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany odporcu. Podpisom želanej zmluvy (úverovej) sa konajúca osoba - odporca súčasne podpísal aj pod tú časť textu, ktorý sa týka absolútne iného právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť až v budúcnosti. Z takejto dohody vyplýva, ako správne konštatoval aj súd prvého stupňa, že na žiadosť zákazníka sa môžu iba v budúcnosti dohodnúť o prípadnom takomto úvere. Ak teda veriteľ týmto spôsobom písomný prísľub splní tým, že niekomu požičia peniaze a za zmluvu o úvere považuje súhlas s uzavretím zmluvy o revolvingovom úvere bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by bol tento záväzkový vzťah individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001, nebola dodržaná predpísaná forma, a preto je neplatná. Súhlas navrhovateľa s revolvingovým úverom ako jednostranný úkon nie je zmluvou a ako taký neobsahuje dohodu strán ani o výške úroku z úveru, ani o výške úroku z omeškania a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute. Preto plnenie, ktoré má odporca vrátiť, možno uplatňovať iba z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, ako správne konštatoval aj súd prvého stupňa. Podpísaním úverovej zmluvy/návrhu na uzatvorenie úverovej zmluvy, ktorého súčasťou je dojednanie o uzatvorení zmluvy o revolvingovom úvere, nedošlo aj k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, čím je táto zmluva neplatná a navrhovateľ má nárok na vrátenie finančných prostriedkov len z titulu bezdôvodného obohatenia v intenciách ust. § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Odporcovi bola na základe vyššie uvedeného neplatného právneho úkonu poskytnutá suma 1.007,16 eura, a preto v tejto výške vzniklo navrhovateľovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia plnením z neplatného právneho úkonu. Samotná neplatnosť vyplýva i z ust. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Bez písomnej zmluvy neexistovala potom ani dohoda strán o výške úroku z úveru, výške úroku z omeškania, ani ustanovenia o zmluvnej pokute, či poplatkoch tak, ako na to správne poukázal súd prvého stupňa. Pokiaľ navrhovateľ namieta, že samotná úverová zmluva obsahuje v písomnej forme všetky konkrétne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bez ponúknutia dôkazu o tom sú jeho námietky v tomto smere nedostatočné, pretože ako je vyššie uvedené, súhlas navrhovateľa s revolvingovým úverom ako jednostranný úkon nie je zmluvou a ako taký neobsahuje dohodu strán o výške úroku z úveru, o výške úroku z omeškania a ustanovenia o zmluvnej pokute.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože ich náhradu nepožadoval.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.